

Vlamingveld, Jabbeke: Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek)

Opdrachtgever: Gemeente Jabbeke
Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke

Uitvoerder: AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek)
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

© AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek), augustus 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek).

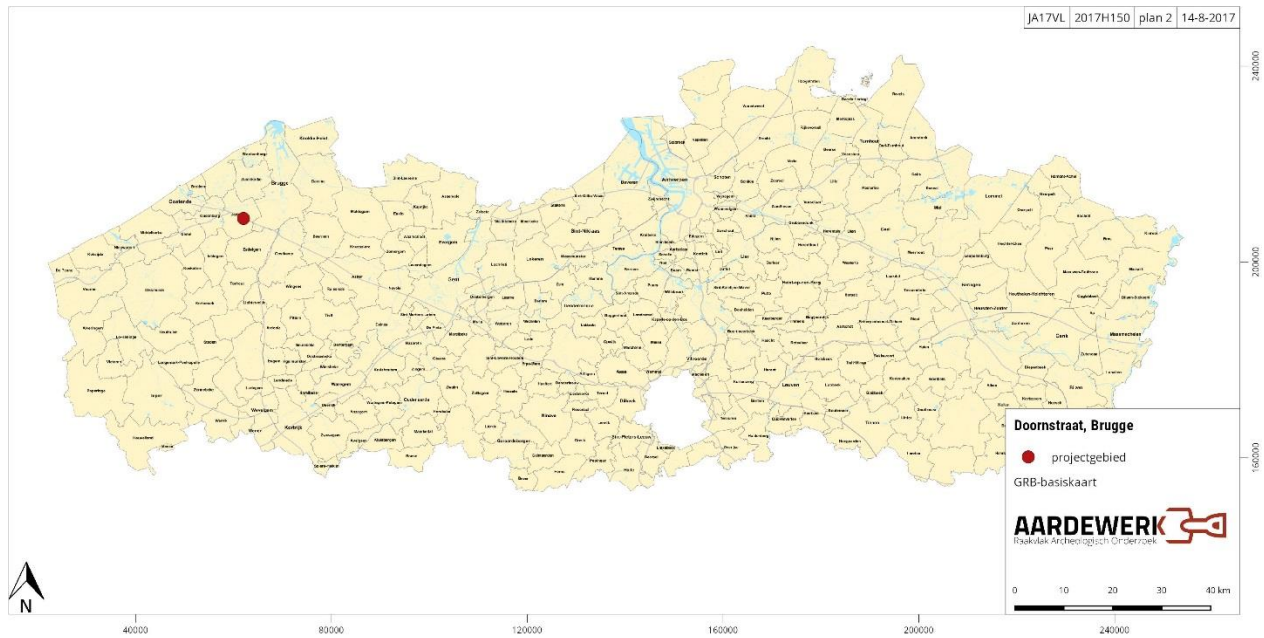
Inhoud

Deel 1: Bureauonderzoek

1	Administratieve gegevens	6
2	Inleiding	7
3	Onderzoeksopdracht	8
3.1	Vraagstelling	8
3.2	Werkwijze	8
4	Assessmentrapport	14
4.1	Bodemkundige situering.....	14
4.2	Historische situering van de streek	14
4.3	Archeologische voorkennis.....	14
5	Besluit.....	18

Deel 2: Algemeen besluit

6	Synthese.....	21
7	Afweging noodzaak verder onderzoek	21
7.1	Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek	22
7.2	Samenvatting gericht op een niet-gespecialiseerd publiek	22
8	Bibliografie.....	22
9	Bijlagen.....	22

Figuur 1: Situering van het projectgebied (AGIV)

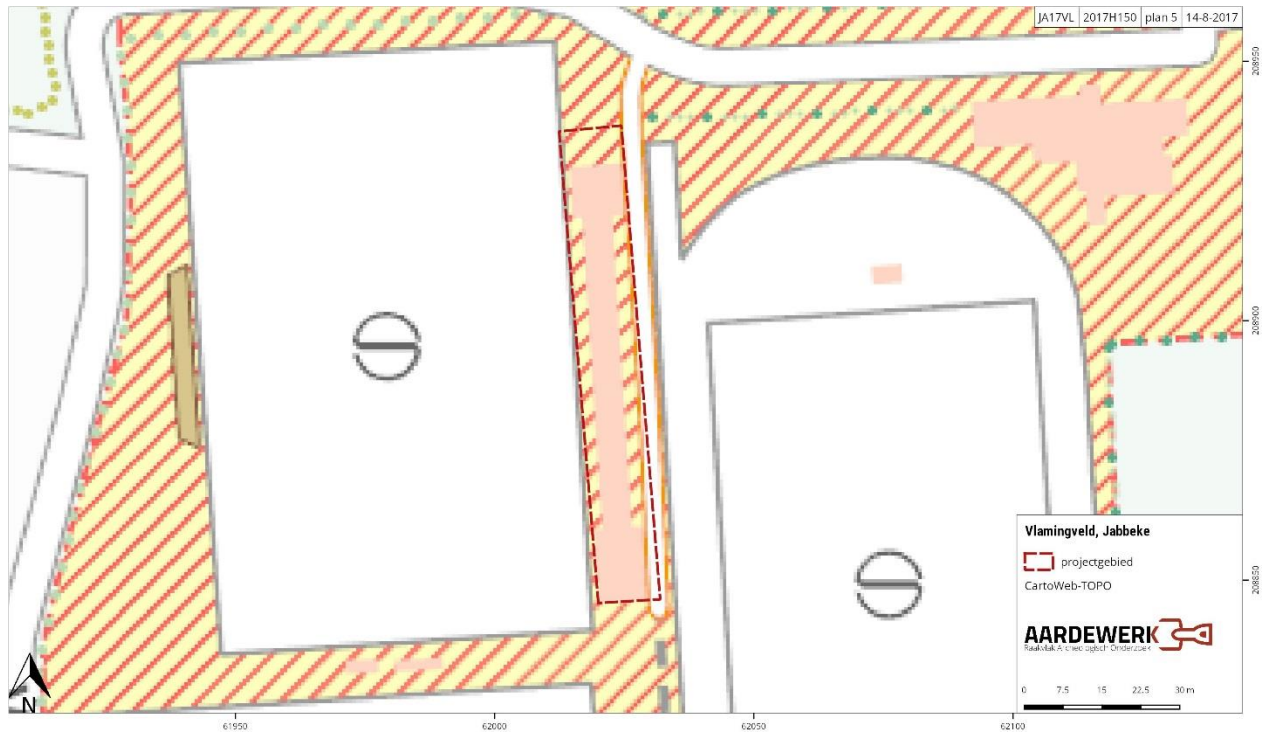
Figuur 2: Het ontwerpplan op het Grootchalig Referentiebestand (AGIV)

Figuur 3: Het ontwerpplan op de orthofoto uit 2016 (AGIV)

Figuur 4: Het projectgebied op de orthofoto uit 2016 (AGIV)

Figuur 5: Het onderzoeksgebied op de topografische kaart: 1/10 000 (AGIV)

Deel 1: Bureauonderzoek

---

1 Administratieve gegevens

Vlamingveld, Jabbeke

Projectcode bureauonderzoek:	2017H150
Naam aanvrager:	Dieter Verwerft
Erkennings nummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00103
Naam site:	Vlamingveld, Jabbeke JA17VL

Opdrachtgever: Gemeente Jabbeke, Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke

Uitvoerder: AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak),
Kornvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Vlamingveld 1, 8490 Jabbeke

Bounding box: 62024.4 m – 208937.6 m; 62032.1 m – 208846.4 m; 62019.9 m – 208845.6 m; 62012.1 m – 208936.3 m

Naam site: Vlamingveld, Jabbeke; afkorting: JA17VL

Kadaster: Jabbeke, 1e afdeling, sectie D, perceel: 666d

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Periode: augustus 2017

Archeologische verwachting: geen archeologische verwachting

Aanleiding van het onderzoek: nieuwe voetbalkantine

2 Inleiding

Gemeente Jabbeke plant de bouw van een nieuwe voetbalkantine, op de locatie van de oude kantine, langs het Vlamingveld in Jabbeke. De oppervlakte van de geplande werken bedraagt 1.748,704 m². Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de Gemeente Jabbeke samen met AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek. Dit onderzoek resulteert in een archeologienota. Op basis van de bescheiden bodemingreep wordt een nota met beperkte samenstelling geschreven.

Het onderzoeksterrein ligt in de gemeente Jabbeke. Het projectgebied ligt tussen de Krauwersstraat en het Vlamingveld. Het perceel is groter dan 3.000 m² en de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m² waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het gewestplan beschouwt het projectgebied als 'woongebieden' (0100). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologie verwacht wordt of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem opgesteld.

De nieuwe kantine bestaat uit twee bouwlagen. In het verlengde zijn groen- en speelzones en een voetbalkooi gepland.

Figuur 6: Het projectgebied op het gewestplan (AGIV)

3 Onderzoeksopdracht

3.1 Vraagstelling

De voornaamste vraagstelling bij de aanleg van de voetbalkantine: bestaat de kans dat de geplande bodemingreep archeologisch erfgoed beschadigt. Met andere woorden: is een archeologische opvolging (om dit erfgoed in kaart te brengen) noodzakelijk.

Volgende onderzoeksvragen staan hierbij centraal:

- Welke aanwijzingen bieden historische bronnen over het aanwezige archeologische erfgoed
- Wat is de landschapsgeschiedenis van het terrein
- Wat is de impact van de geplande werken op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed

3.2 Werkwijze

Het projectgebied ligt in een zone die gekenmerkt is door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht verleend aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik in en rond het gebied. De aard van de werken is afgewogen tegenover de beschikbare kennis van het projectgebied op archeologisch, historisch en landschappelijk vlak.

Het kaartmateriaal wordt aangemaakt in een GIS-omgeving (Quantum GIS) en de lijsten zijn verwerkt met het Microsoft Office pakket. Het projectgebied wordt geprojecteerd ten opzichte van verschillende kaartlagen. De aard- en bodemkundige gegevens zijn geraadpleegd via de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). Historische kaarten zijn opgezocht via geopunt.be. Op basis van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) wordt het archeologisch kader geschetst.

De onderzoeksstrategie wijkt niet af van de Code Goede Praktijk.

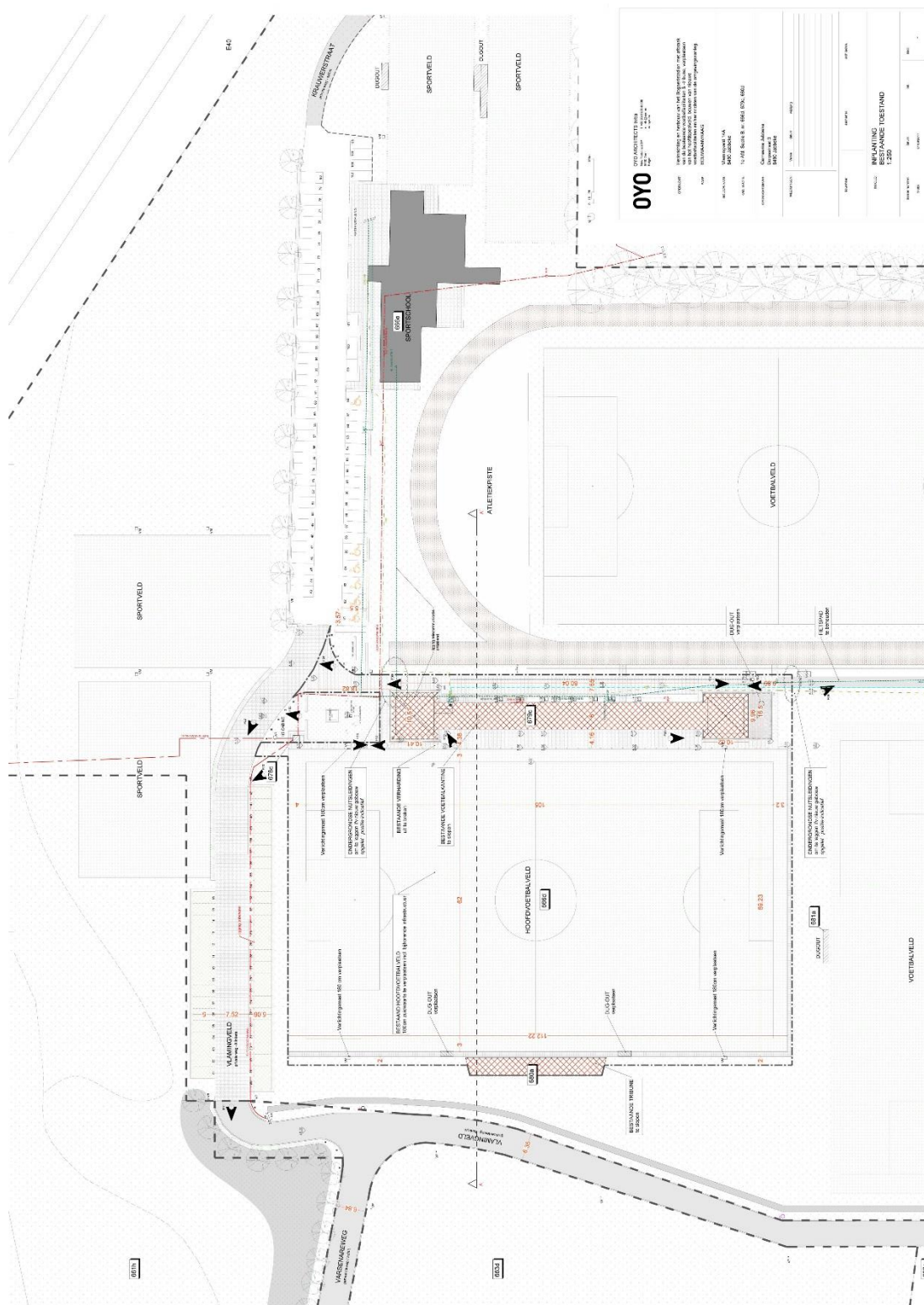
Het plangebied is momenteel bebouwd. Landschappelijke boringen of een veldprospectie zijn niet mogelijk.

3.3 Beschrijving van de werken

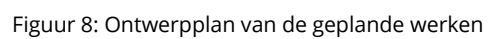
Het project betreft de herbouw van voetbalfaciliteiten voor KSV Jabbeke. Tijdens de geplande werken wordt de bestaande voetbalkantine afgebroken. Op dezelfde plaats worden nieuwe sportvoorzieningen gebouwd.

De huidige gebouwen en alle ondergrondse leidingen worden afgebroken. Binnen deze sloopwerken wordt een gebouw met een kleinere voetafdruk gebouwd, met minimale grondwerk. Enkel de sanitaire leidingen liggen plaatselijk 50 tot 75 cm diep. Op donderdag 6 juli 2017 is een plaatsbezoek uitgevoerd op de site. Dit bezoek bevestigt de plannen van de bouwheer. De geplande nieuwbouw ligt op de plaats van de huidige kleedkamers, waar de bestaande ondergrondse nutsvoorzieningen

uitgebroken zullen worden. De rest van het project omvat groen- en speelzones en een voetbalkooi, werken zonder bodemingreep.

Figuur 7: Bestaande toestand

LEGENDE	
	Perceelsgrens
	Erfgrens
	Kadaster nummer 1e Afdeling Sectie B
	Voorzet
	Pla. Totaal: +6.80 TAD + +0.00
	Plaas
	Referentiepunt
	voorsp. van bouwaanvraag = projectzone
	Te behouden constructies
	Te behouden gebouwen
	Af te breken gebouwen
	Nieuw gebouwen
	Bestaande gebouwen aangrenzende percelen
	Verharding gravel (waterdoorlatend)
	Verharding grasbeton (waterdoorlatend)
	Verharding klinkers (waterdoorlatend)
	Verharding asfalt
	Verharding betongegels (waterdoorlatend)
	Gras
	Gras Sportveld
	Laag schuifgewas tussen 40 en 100 cm
	Hoog schuifgewas hoger dan 100 cm
	Te behouden bomen
	Te behouden bomen (niet)
	Te roeien bomen - omhoog < 1m
	Te roeien bomen - omhoog > 1m
	Foto
	Bestaande terreinprofiel
	Nieuw terreinprofiel
	O.V. Bestaande verlichtingspaal
	O.V. Bestaande verlichtingspaal
	O.V. Bestaande verlichtingspaal
	Bestaande houten anti-panneel
	Puikwiel
	Leidingen DWA - helling 1.5%
	Leidingen FEC - helling 2%
	Leidingen RWA - helling 1%
	Leidingen RWA - helling 1%
	Nuisteling gas
	Nuisteling elektriciteit HS
	Nuisteling elektriciteit LS
	Nuisteling verlichting
	Nuisteling water
	Nuisteling telecom
	Alboringen
	Alboringen om toegankelijkheid
	Assen

GEVELMATERIALEN	
	bestaand - gevelmateriaal beige
	bestaand - buitenschrijnwerk aluminium grijs
	bestaand - buitenschrijnwerk hout rood
	bestaand - buitenschrijnwerk hout grijs
	bestaand - gevelmateriaal beton - gestructureerd wit
	bestaand - gevelmateriaal hout
	bestaand - buitenschrijnwerk hout grijs gestructureerd
	nieuw - gevelmateriaal betongestrukt
	nieuw - gevelmateriaal beton rood
	nieuw - buitenschrijnwerk grijs & beglazing transparant
	nieuw - buitenschrijnwerk grijs & beglazing reflecterend
	nieuw - gevelmateriaal betongestrukt
	Beton
	Werkblad met materiaal
	Ondergrond met materiaal

OYO

OYO ARCHITECTS bvba
New-Yorkstraat 2P
9000 Gent
Belgie

t: +32 (0) 93 356 209
e: info@oyo.eu
w: oyo.eu

OPDRACHT: Herinrichting en herbouw van het Bogaertstadion met afbraak van de bestaande voetbalfaciliteiten & -tribune, verplaatsen van het hoofdspeelveld, bouwen van nieuwe voetbalfaciliteiten en herinrichten van de omgevingsaanleg.

FASE: BOUWAANVRAAG

BOUWPLAATS: Vlamingveld 14A
8490 Jabbeke

KAD. SECTIE: 1e Afd. Sectie B, nr. 666d, 679c, 680d

OPDRACHTGEVER: Gemeente Jabbeke
Dorpsstraat 3
8490 Jabbeke

WIJZIGINGEN:

Versie datum wijziging

bouwheer,

sannemer,

architecten,

INHOUD: LEGENDE

dossier nummer:

datum:

init.:

blad:

17009

01/09/2017

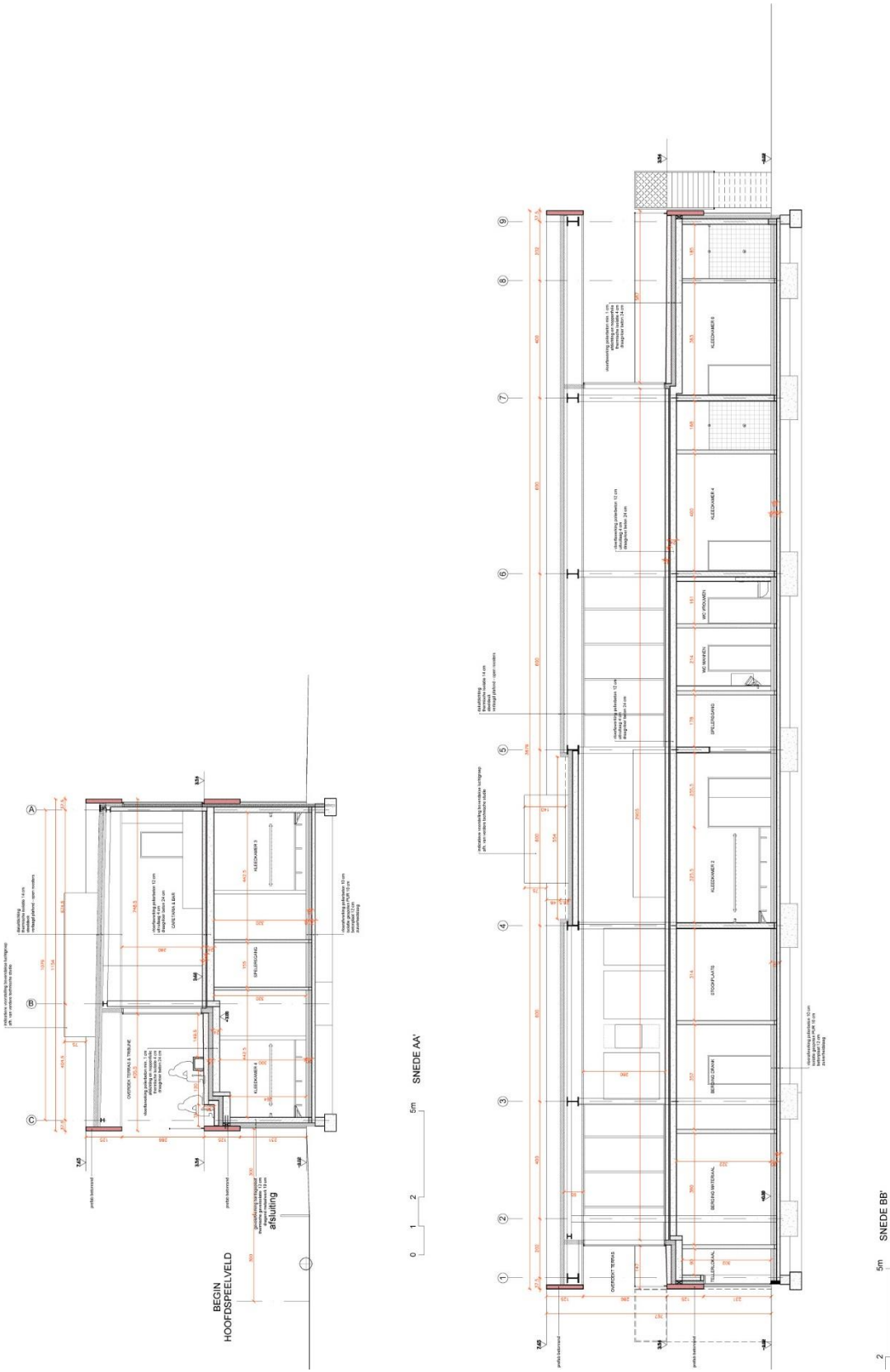
1

Figuur 9: Legende bij de plannen

OYO	
OYO ARCHITECTS bvba	
New-Yorkstraat 2P	
9000 Gent	
Belgie	
t: +32 (0) 93 356 209	
e: info@oyo.eu	
w: oyo.eu	
OPDRACHT: Herinrichting en herbouw van het Bogaertstadion met afbraak van de bestaande voetbalfaciliteiten & -tribune, verplaatsen van het hoofdspeelveld, bouwen van nieuwe voetbalfaciliteiten en herinrichten van de omgevingsaanleg.	
FASE: BOUWAANVRAAG	
BOUWPLAATS: Vlamingveld 14A	
8490 Jabbeke	
KAD. SECTIE: 1e Afd. Sectie B, nr. 666d, 679c, 680d	
OPDRACHTGEVER: Gemeente Jabbeke	
Dorpsstraat 3	
8490 Jabbeke	
WIJZIGINGEN:	
Versie datum wijziging	
bouwheer, sannemer, architecten,	
INHOUD: LEGENDE	
dossier nummer: datum: init.: blad:	
17009 01/09/2017 1	

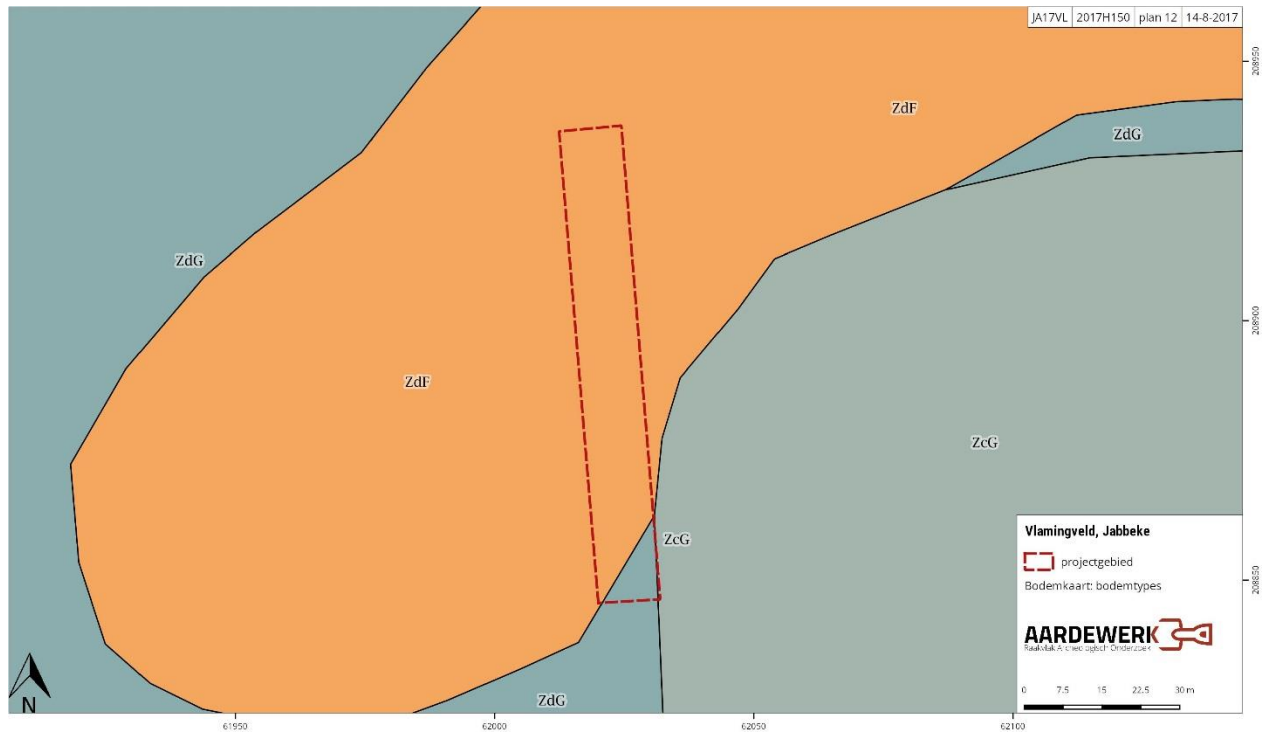
Figuur 10: Dwarsprofiel van de bestaande toestand

Figuur 11: Dwarsprofiel van de geplande werken

Figuur 12: Zicht op de bestaande kantine

Figuur 13: Het onderzoeksgebied op de bodemkaart (DOV)

4 Assessmentrapport

4.1 Bodemkundige situering

Jabbeke ligt op de grens tussen de kustpolders en de zandstreek. Het onderzoeksterrein ligt in de zandstreek, net ten zuiden van de grens met de kustpolders. Landschappelijk ligt de site in het Houtland: weiden en akkers afgezoomd met (knot)bomen en afwateringskanalen. De bodemkaart classificeert het projectgebied als 'vochtig zand' (ZdF, ZdG en ZcG). In bijlage 1 staat een uitgebreide legende bij deze bodemtypes.

De hoogte van het projectgebied varieert tussen 8,7 en 9,0 m TAW.

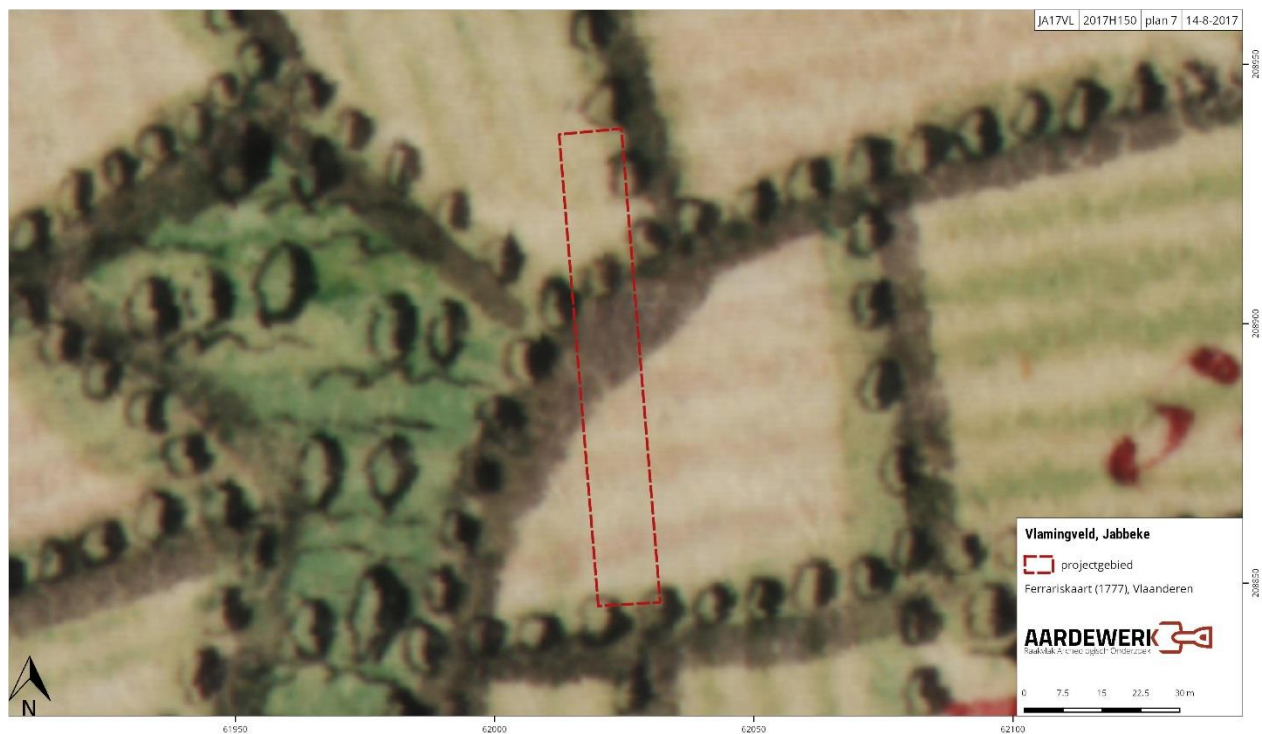
Figuur 14: Hoogteprofiel ter hoogte van het projectgebied (geopunt.be)

4.2 Historische situering van de streek

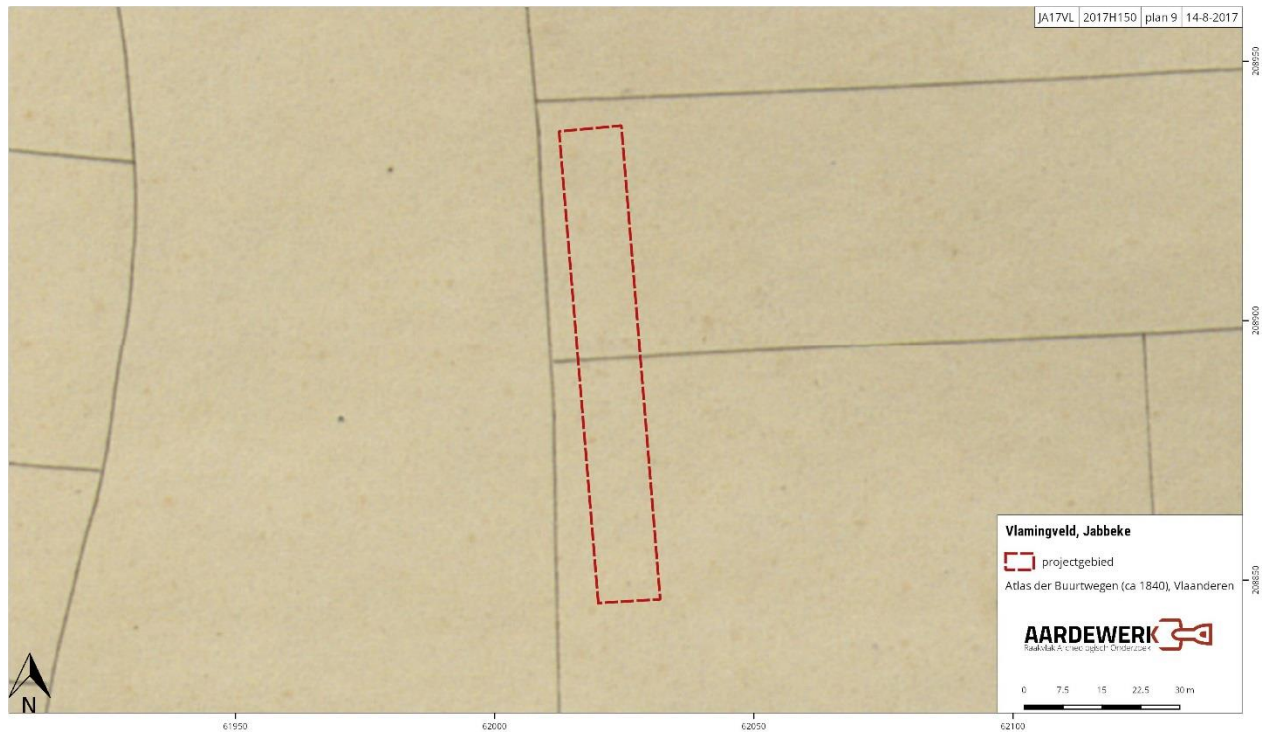
Zowel uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse periode als uit de middeleeuwen zijn de laatste decennia talrijke archeologische vindplaatsen opgegraven rond de dorpskern van Jabbeke (Hillewaert & Hollevoet, 2009, 13). Jabbeke is gelegen aan de Zandstraat, de weg die tijdens de

Romeinse tijd Oudenburg met Brugge verbindt. Het is vanzelfsprekend dat heel wat vondsten in de Romeinse periode te dateren zijn. Het zijn sporen die in verband te brengen zijn met nederzettingskernen, een bijbehorend grafveldje en perceelsstructuren, maar ook met zogenaamde off-site fenomenen zoals geïsoleerde drinkpoelen, oude (land)wegtracés of andere relictten van het cultuurlandschap uit het Hoge Keizerrijk (2de en 3de eeuw na christus) (Hillewaert & Hollevoet, 2009, 14).

Op geen enkele historische kaart staat bewoning afgebeeld op de projectlocatie. Op de **Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden**, opgemaakt door de graaf van Ferraris (1770-1778) bestaat het projectgebied uit akkers. Het terrein ligt in een gesloten landschap bestaande uit met bomen afgezoomde akkers, weides en boomgaarden. De **kaart van Vandermaelen** (1846-1854) , de **Atlas der buurtwegen** (1841) en de **kadasterkaart van Popp** (1842-1879) vermelden geen bijkomende informatie. Op de orthofoto uit 1971 is het voetbalveld nog niet ontwikkeld.

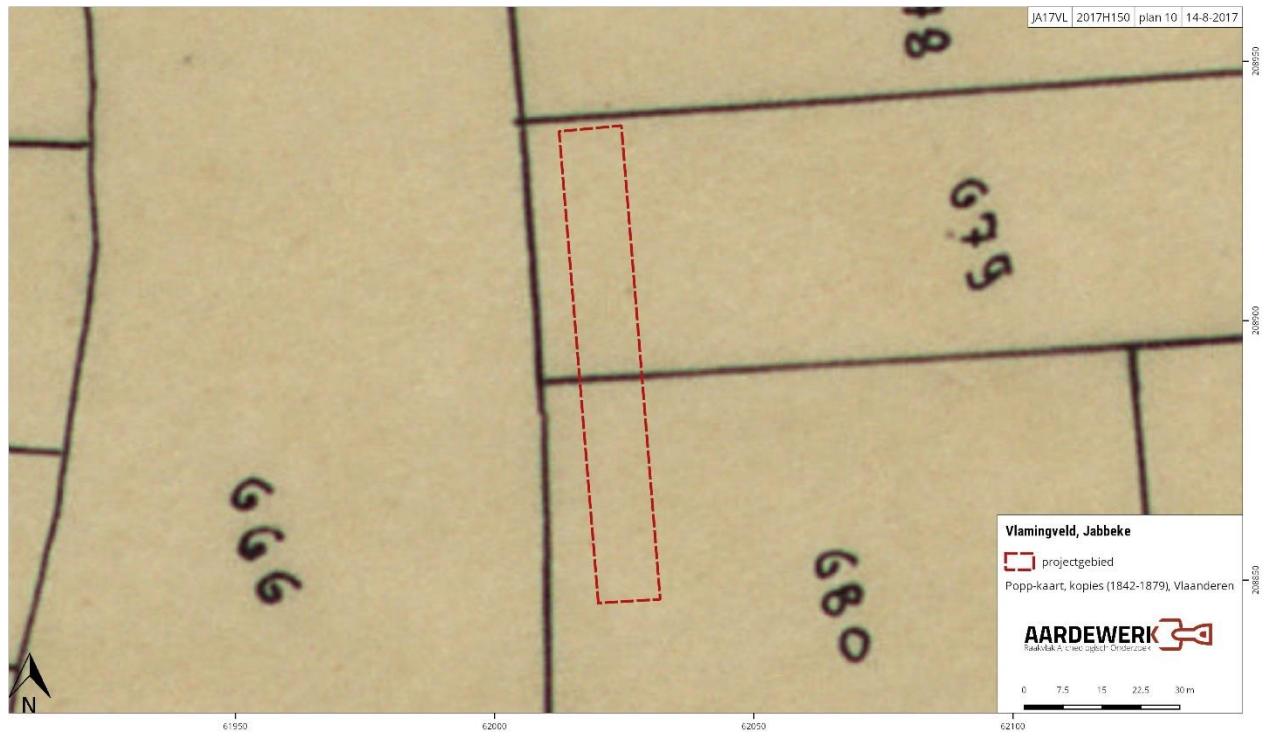
Figuur 15: Het projectgebied op de Kabinetskaart van Ferraris (AGIV)

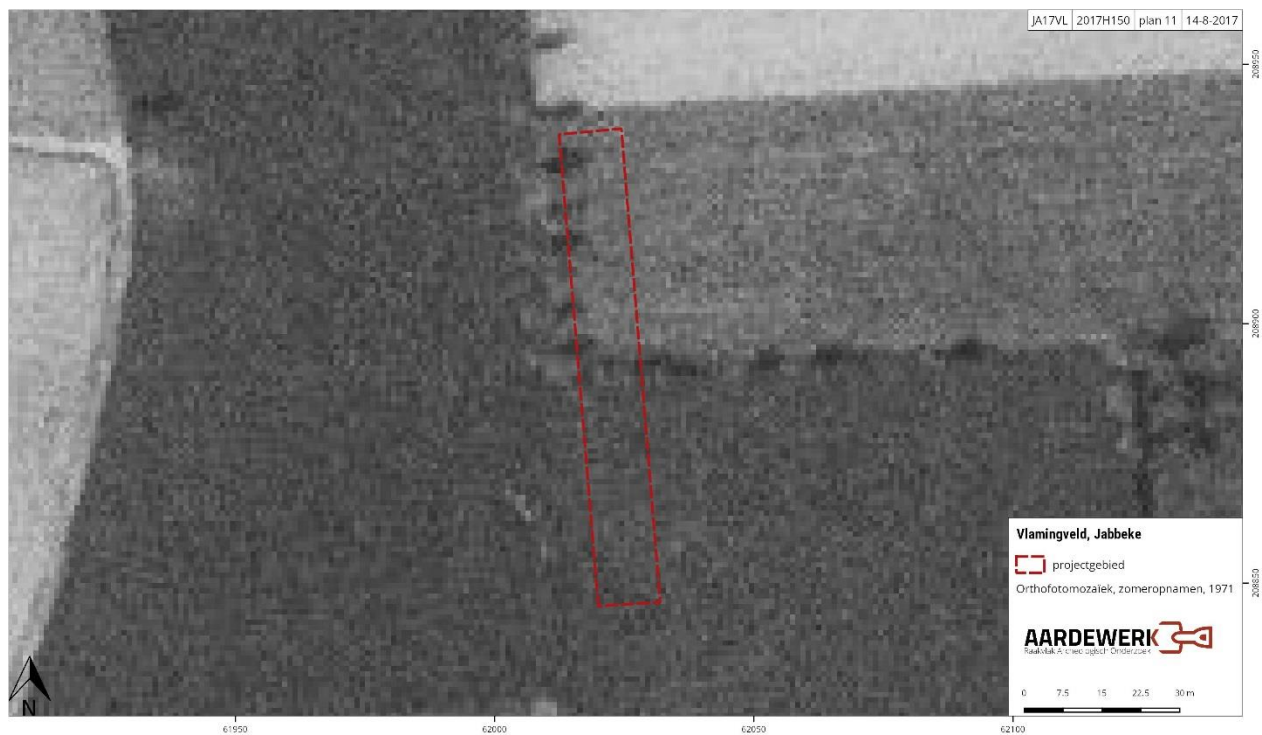
Figuur 16: Het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (AGIV)

Figuur 17: Het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (AGIV)

Figuur 18: Het projectgebied op de Popp-kaart (AGIV)

Figuur 19: Het projectgebied op een orthofoto uit 1971 (AGIV)

4.3 Archeologische voorkennis

In het projectgebied is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Raakvlak heeft een opgraving en proefsleuvenonderzoek in de directe nabijheid van het projectgebied. In 2005 is een terrein opgegraven op de site van het Vrijetijdscentrum Jabbeke (Kroondreef). In het vlak dagzoomt een nederzetting uit de late ijzertijd en vroeg-Romeinse periode.

Tussen 2013 en 2017 is een proefonderzoek uitgevoerd op de camping het Klein Strand in Jabbeke. In de sleuven dagzomen enkele grachten en paalkuilen die in de Romeinse periode worden gedateerd. Andere paalkuilen bevatten geen vondsten maar doen wel uitschijnen uit dezelfde periode te stammen. De vondst van een dupondius uit de periode 161-169 na Chr. bevestigt de Romeinse aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied. Vermoedelijk betreft het een kleine nederzetting. De vele paalkuilen kunnen een aanwijzing zijn dat gebouwplattegronden werden aangesneden.

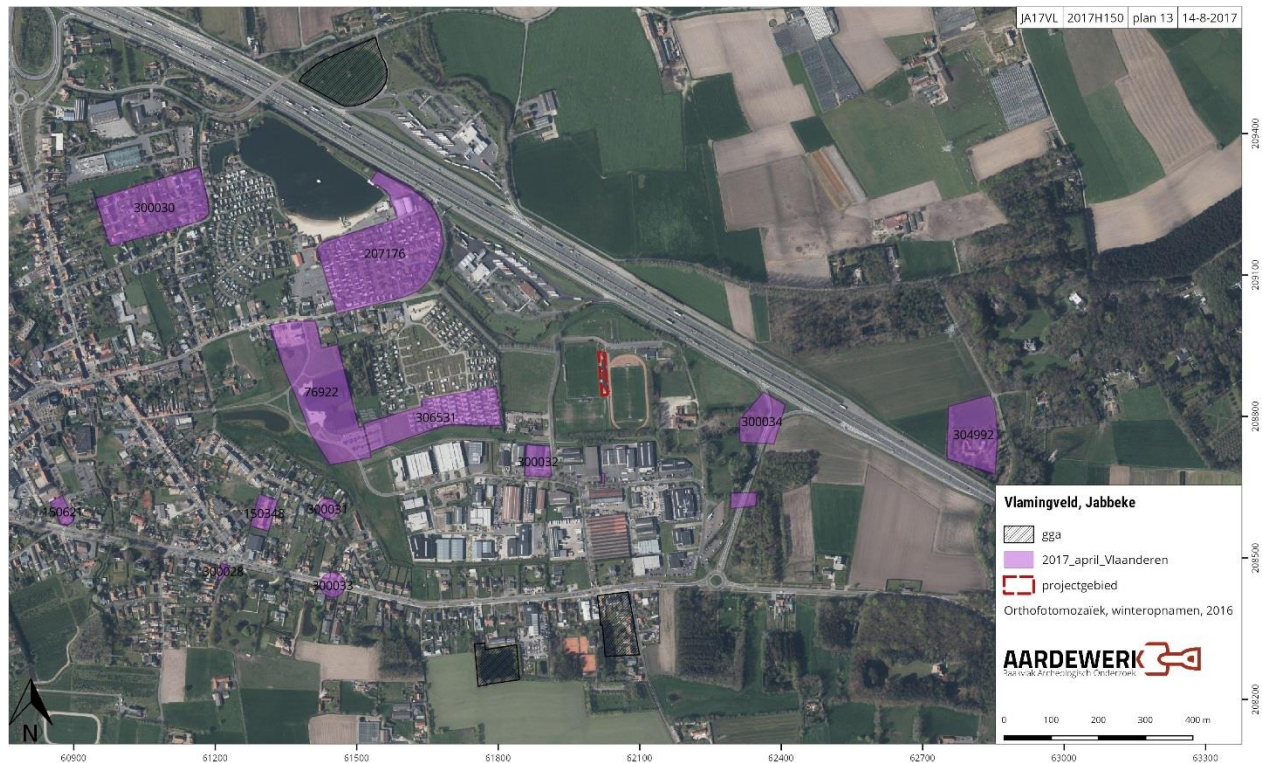
De **Centrale Archeologische Inventaris** (CAI) vermeldt zes locaties in de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksterrein (binnen een straal van 0,5 km). Het gaat om de twee hierboven vermelde archeologische projecten: de Kroondreef (ID: 76922) en het Klein Strand (ID: 207176). In de omgeving ligt het gedeelte van het Klein Strand opgegraven door Yann Hollevoet (ID: 306531). Tijdens deze opgraving in 1990 zijn een Romeins grachtensysteem en bewoningssporen uit de volle middeleeuwen gevonden. Op het kruispunt van de A10 en de N367 is een Romeinse site aangesneden (ID: 300034). Tijdens wegenwerkzaamheden zijn een aantal Romeinse sporen aan het licht gekomen. De nederzettingssporen bestaan uit een greppel, de aanzet van een poel en een aantal paalsporen die in verband zijn te brengen met een huisplattegrond. Verder is het tracé van een aarden weg met karrensporen aangesneden. Het talrijke vondstenmateriaal bestond overwegend uit fragmenten van gebruiksaardewerk. Langs het Vlamingveld (ID: 300032) zijn een Romeins grafveld en een nederzetting ontdekt.

Figuur 20: Sfeeropname van het veldwerk op de locatie van het Vrijtijdscentrum

Figuur 21: Sfeeropname van het veldwerk op het Klein Strand

Figuur 22: Het projectgebied op de Centraal Archeologische Inventaris (AGIV en CAI)

5 Besluit

Op basis van het bureauonderzoek is duidelijk dat geen archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Het projectgebied ligt in een streek met een rijk archeologisch verleden, maar de geplande werken hebben geen impact op het bodemarchief. De nieuwbouw ligt volledig binnen de bestaande – te slopen – bebouwing.

De huidige gebouwen en alle ondergrondse leidingen worden afgebroken. Binnen deze sloopwerken wordt een gebouw met een kleinere voetafdruk gebouwd, met minimale grondwerk. Enkel de sanitaire leidingen liggen plaatselijk 50 tot 75 cm diep. Op donderdag 6 juli 2017 is een plaatsbezoek uitgevoerd op de site. Dit bezoek bevestigt de plannen van de bouwheer. De geplande nieuwbouw ligt op de plaats van de huidige kleedkamers, waar de bestaande ondergrondse nutsvoorzieningen uitgebroken zullen worden. De rest van het project omvat groen- en speelzones en een voetbalkooi, werken zonder bodemingreep.

Deel 2: Algemeen besluit

---

6 Synthese

Aan de hand van de onderzoeksvragen kan een synthese gemaakt worden van de relatie tussen het projectgebied, het archeologische kader en de geplande bodemingreep.

Welke aanwijzingen bieden historische bronnen over het aanwezige archeologische erfgoed

Op basis van het historisch onderzoek en de archeologische voorkennis is het duidelijk dat de omgeving een rijke geschiedenis kent. Zowel uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse periode als uit de middeleeuwen zijn de laatste decennia talrijke archeologische vindplaatsen opgegraven. Op geen enkele historische kaart staat er bebouwing afgebeeld binnen het projectgebied.

Wat is de landschapsgeschiedenis van het terrein

Het onderzoeksterrein behoort tot de zandstreek. De bodemkaart classificeert het projectgebied als 'vochtig zand (ZdF, ZdG en ZcG).

Wat is de impact van de geplande werken op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed

De kans op aantasting van archeologisch erfgoed op het projectgebied is zeer laag. De geplande nieuwbouw ligt volledig binnen de bestaande – te slopen – bebouwing. De huidige gebouwen en alle ondergrondse leidingen worden afgebroken. Binnen deze sloopwerken wordt een gebouw met een kleinere voetafdruk gebouwd, met minimale grondwerk. Enkel de sanitaire leidingen liggen plaatselijk 50 tot 75 cm diep. Op donderdag 6 juli 2017 is een plaatsbezoek uitgevoerd op de site. Dit bezoek bevestigt de plannen van de bouwheer. De geplande nieuwbouw ligt op de plaats van de huidige kleedkamers, waar de bestaande ondergrondse nutsvoorzieningen uitgebroken zullen worden. De rest van het project omvat groen- en speelzones en een voetbalkooi, werken zonder bodemingreep.

7 Afweging noodzaak verder onderzoek

Op basis van het bureauonderzoek is voldoende informatie verzameld over het projectgebied. Deze informatie wijst erop dat archeologisch erfgoed niet bedreigd is. De impact van de geplande bouwwerken is zeer laag. Vervolgonderzoek met andere onderzoeksmethodes biedt geen kans op kennisvermeerdering en is dus niet wenselijk.

Een veldkartering op dit terrein is niet zinvol. Op het terrein is momenteel bebouwd. Het uitvoeren van een geofysisch onderzoek is evenmin nuttig, aangezien enkel (grootschalige of lineaire) grondsporen onder specifieke omstandigheden bij een dergelijk onderzoek kunnen worden vastgesteld. Vanuit economisch oogpunt is het niet zinvol om een dergelijke methode in te zetten op kleine, versnipperde terreinen. Geofysisch onderzoek biedt geen enkel potentieel voor archeologische kenniswinst.

Er zijn geen specifieke aanwijzingen voor steentijd artefactensites in de omgeving van het projectgebied. Er zijn evenmin bodemkundige of landschappelijke aanwijzingen voor een begraven bodem, die een gunstig effect heeft op de bewaring van steentijdsites.

De meest voorkomende onderzoekstechniek is een proefsleuvenonderzoek. In een zone met een laag tot zeer laag archeologisch potentieel en op geïsoleerde terreinen, weegt de kostprijs niet op tegen de beperkte kans op kenniswinst.

7.1 Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Gemeente Jabbeke plant de bouw van een nieuwe voetbalkantine, op de locatie van de oude kantine, langs de Vlamingveld in Jabbeke. De oppervlakte van de geplande werken bedraagt 1.748,704 m². Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de Gemeente Jabbeke samen met AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek. Op basis van de bescheiden bodemingreep wordt een nota met beperkte samenstelling geschreven.

Het projectgebied ligt in een streek met een rijk archeologisch verleden, maar de geplande werken hebben een zeer beperkte impact op het bodemarchief. De nieuwbouw ligt volledig binnen de bestaande – te slopen – bebouwing.

7.2 Samenvatting gericht op een niet-gespecialiseerd publiek

Gemeente Jabbeke plant de bouw van een nieuwe voetbalkantine, op de locatie van de oude kantine, langs de Vlamingveld in Jabbeke. De oppervlakte van de geplande werken bedraagt 1.748,704 m². Om de mogelijke aantasting van archeologische sites op deze terreinen in te schatten werkt de Gemeente Jabbeke samen met AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek. Op basis van de bescheiden bodemingreep wordt een nota met beperkte samenstelling geschreven.

Het projectgebied ligt in een streek met een rijk – vooral Romeins - archeologisch verleden, maar de geplande werken hebben een zeer beperkte impact op het bodemarchief. De nieuwbouw ligt volledig binnen de bestaande – te slopen – bebouwing.

8 Bibliografie

Bodemverkenner: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

Cadgisweb: http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

Centrale Archeologische Inventaris: <https://cai.onroerendergoed.be/>

Erfgoedbrugge.be: https://zoeken.erfgoedbrugge.be/detail.php?nav_id=5-1&id=707634450&index=56

Geopunt: <http://www.geopunt.be/kaart>

GISWest – Topografische kaarten: <http://www.giswest.be/topografische-kaarten-ngi>

Inventaris.onroerenderfgoed.be: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121850>

HILLEWAERT, B. & HOLLEVOET, Y. 2009: *Vondsten uit vuur. Romeins grafveld met nederzettingssporen aan de Hoge Dijken in Jabbeke*

9 Bijlagen

JA17VL/2017H150 bodemtypes		
code	serie	verklaring
ZdF	Vochtig zand	Bodemcomplex ZdF bestaat uit overwegend bruine Podzolachtige zandgronden met overgangsvormen naar de Postpodzolen. De bouwvoor is gemiddeld 25 cm dik en meestal zeer donker grijsbruin. De B-horizont is bruin en niet verkit en rijkt tot 40-50 cm diepte. Tussen 40 en 60 cm beginnen de roestverschijnselen. De bodem heeft een gunstige waterhuishouding in de zomer, maar is iets te nat in de winter. Het zijn goede zandgronden. Naast aardappelen teelt men er thans vooral maïs. De bodem heeft een matig hoge meststofbehoefte.
ZdG	Vochtig zand	De serie Zdh en de twee complexen ZdG en ZdP zijn bodems welke een matig nat Postpodzol-gebied kenmerken. ZdG werd slechts bij de aanvang van de kartering gebruikt. Men beschreef ze toen ook als Postpodzol. Naast Postpodzolen kunnen ook lokaal enkele hydromorfe gronden voorkomen. Na het invoeren van de Postpodzol verdween . . G uit het kaartbeeld en werd het profiel met verbrokkelde humus en/of ijzer B horizont gekarteerd als . . h. De kaarteenheden aangeduid als ZdP groepeeren boringen waarin men de verbrokkelde resten van de Podzol B vindt, de zachte humus B werd homogeen in de bouwvoor verwerkt. Naast deze waarnemingen vindt men plaatsen waar de totale Podzol B werd uitgegraven en gedeeltelijk in een homogene bouwvoor verwerkt. Deze werden dan ook als . . P aangeduid. Deze kaarteenheden ZdG, Zdh en ZdP zijn zeer verwante matig natte zandgronden met een sterk gehomogeniseerde bovengrond meer dan 30 cm dik. De hoogste grondwaterstand reikt tot in het onderste deel van de B, zodat roestverschijnselen in veel gevallen moeilijk of niet waar te nemen zijn. Zij beginnen tussen 40 en 60 cm en worden naar beneden toe zeer duidelijk. Al deze bodems hebben een goede waterhuishouding in de zomer en zijn iets te nat in de winter, vooral de substraatseries zijn waterverzadigd in de winter. Het zijn geschikte zandgronden voor de landbouw.
ZcG	Vochtig zand	De donker bruinrijze bovengrond is goed humeus en 30-60 cm dik. De Podzol B, 20-30 cm dik, is verbrokkeld in harde concretionen. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm. De waterhuishouding is goed in de winter, te droog in de zomer. De bodems zijn iets beter dan Zcg en blijven matig geschikt voor zomergranen en aardappelen. Minder geschikt voor weide.

Bijlage 1: Lijst met voorkomende bodemtypes

JA17VL/2017H150 plannenlijst					
ID	type	onderwerp	bron	aanmaak	datum
plan 1	situering projectgebied en ontwerpplan	GRB-basiskaart	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 2	situering projectgebied	GRB-basiskaart (uitgezoomd)	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 3	situering projectgebied en ontwerpplan	orthofoto 16	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 4	situering projectgebied	orthofoto 16	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 5	situering projectgebied	topografische kaart	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 6	situering projectgebied	gewestplan	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 7	historische kaart	Kabinetskaart van Ferraris	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 8	historische kaart	Vandermaelen	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 9	historische kaart	Atlas der Buurtwegen	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 10	historische kaart	Popp	AGIV	digitaal	14/08/2017
plan 11	situering projectgebied	orthofoto 1971	DOV	digitaal	14/08/2017
plan 12	landschappelijke kaart	bodemkaart	DOV	digitaal	14/08/2017
plan 13	situering projectgebied	centraal archeologische inventaris	CAI en AGIV	digitaal	14/08/2017

Bijlage 2: Plannenlijst

JA17VL/2017H150 fotolijst				
ID	onderwerp	type	grootte	datum
foto 1	JA17VL terreinopname 1.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35
foto 2	JA17VL terreinopname 10.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35
foto 3	JA17VL terreinopname 11.JPG	terreinfoto	2.1 MB	6/07/2017 14:35
foto 4	JA17VL terreinopname 2.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35
foto 5	JA17VL terreinopname 3.JPG	terreinfoto	2.1 MB	6/07/2017 14:35
foto 6	JA17VL terreinopname 4.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35
foto 7	JA17VL terreinopname 5.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35
foto 8	JA17VL terreinopname 6.JPG	terreinfoto	2.1 MB	6/07/2017 14:35
foto 9	JA17VL terreinopname 7.JPG	terreinfoto	2.1 MB	6/07/2017 14:35
foto 10	JA17VL terreinopname 8.JPG	terreinfoto	2.1 MB	6/07/2017 14:35
foto 11	JA17VL terreinopname 9.JPG	terreinfoto	2.2 MB	6/07/2017 14:35

Bijlage 3: Fotolijst

JA17VL/2017H150 dagrapporten					
dag	datum	weer	medewerkers	werkzaamheden en	strategische keuzes
1	6/07/2017	licht bewolkt	Frederik Roelens (assistent-archeoloog)	terreinbezoek	niet van toepassing
					conclusie specialisten
					voldoende informatie verzameld

Bijlage 4: Dagrapporten